
Dokument na rokovanie

B9-0198/2022

5.4.2022

NÁVRH UZNESENIA

predložený na základe vyhlásenia podpredsedu Komisie/vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku

v súlade s článkom 132 ods. 2 rokovacieho poriadku

o situácii v Afganistane, najmä o situácii v oblasti práv žien
(2022/2571(RSP))

Mick Wallace, Clare Daly
v mene skupiny The Left

B9-0198/2022

**Uznesenie Európskeho parlamentu o situácii v Afganistane, najmä o situácii v oblasti
práv žien
(2022/2571(RSP))**

Európsky parlament,

- so zreteľom na Chartu Organizácie Spojených národov,
  - so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv,
  - so zreteľom na Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach,
  - so zreteľom na Medzinárodný pakt o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach,
  - so zreteľom na Dohovor OSN o právach dieťaťa,
  - so zreteľom na Dohovor OSN proti mučeniu a inému krutému, neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu,
  - so zreteľom na Deklaráciu OSN o obhajcoch ľudských práv z roku 1998,
  - so zreteľom na správu generálneho tajomníka OSN o sexuálnom násilí súvisiacom s konfliktom z 29. marca 2021,
  - so zreteľom na vyhlásenie vysokej komisárky OSN pre ľudské práva Michelle Bacheletovej na 31. mimoriadnom zasadnutí Rady pre ľudské práva,
  - so zreteľom na rezolúciu Bezpečostnej rady OSN č. 2593(2021),
  - so zreteľom na rezolúciu Valného zhromaždenia OSN č. 2131 (xx) s názvom Declaration on the Inadmissibility of Intervention in the Domestic Affairs of States and the Protection of their Independence and Sovereignty (Deklarácia o neprípustnosti zasahovania do vnútorných záležitostí štátov a o ochrane ich nezávislosti a zvrchovanosti),
  - so zreteľom na rezolúciu Valného zhromaždenia OSN č. 1514 (xv) s názvom Declaration on the Granting of Independence to Colonial Countries and Peoples (Deklarácia o priznaní nezávislosti kolonizovaným krajinám a národom),
  - so zreteľom na prieskum výroby ópia v Afganistane 2020 uverejnený spoločne afganským Národným štatistickým a informačným úradom a Úradom OSN pre drogy a kriminalitu v apríli 2021,
  - so zreteľom na neformálne stretnutie ministrov zahraničných vecí EÚ (Gymnich), ktoré sa konalo 2. a 3. septembra 2021,
  - so zreteľom na článok 132 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže v Afganistane sú denne hlásené prípady porušovania ľudských práv zo strany režimu Talibanu vrátane zatýkania, zadržovania, únosov, mučenia, vyhrážania,

vydierania, zabíjania a útokov na obhajcov ľudských práv a ich rodinných príslušníkov; keďže naďalej úplne chýba zodpovednosť za porušovanie práv obhajcov ľudských práv vrátane únosov, zadržovania v izolácii, razií a zabíjania; keďže to bol sporný bod ešte pred obsadením Kábulu Talibanom;

- B. keďže v rámci operácie orgánov de facto dochádza k rozsiahlym domovým prehliadkam a domovým raziám s cieľom chytiť ich politických oponentov, príslušníkov bývalých obranných síl a aktivistov za ľudské práva¹;
- C. keďže úrady v Kábule majú pocit beztrestnosti za útoky na obhajcov ľudských práv, z ktorých mnohé nie sú verejne oznámené; keďže obhajcovia ľudských práv vrátane obhajkýň ľudských práv a protestujúcich žien a ich rodinných príslušníkov boli unesení a napriek opakovaným výzvam vnútroštátnych a medzinárodných skupín na ochranu práv neboli poskytnuté žiadne informácie o ich pobyte; keďže sa neskôr zistilo, že zadržané/unesené ženy sú vo väzbe Talibanu, a niektoré ženy boli pod nátlakom prinútené zverejniť videozáznamy a/alebo „priznania“ týkajúce sa ich práce v oblasti ľudských práv a aktivizmu; keďže obhajcovia ľudských práv, ktorí boli prepustení z väzby, a ich rodiny sa naďalej obávajú o svoj život a bezpečnosť; keďže na Taliban treba vyvíjať tlak, aby dodržiaval záväzky týkajúce sa porušovania a zodpovednosti za represie a zločiny;
- D. keďže absolútne chýba spravodlivosť alebo akákoľvek forma nápravy pre osoby postihnuté násilím páchaným štátom a celkový pocit beztrestnosti je pre spoločnosť katastrofálny;
- E. keďže obhajcovia ľudských práv boli vystavení fyzickému sledovaniu, opakovaným raziám v ich domoch a kanceláriách a boli nútení odovzdať Talibanu zariadenia vrátane mobilných telefónov a počítačov; keďže takéto razie a zásahy do ich súkromia a údajov vážne ohrozujú bezpečnosť obhajcov práv v krajine a ich schopnosť dôstojne a bezpečne pracovať a žiť; keďže razie Talibanu a domové prehliadky sa od 23. februára 2022 alebo približne od tohto dátumu zintenzívnili a slúžia na ďalšie terorizovanie zraniteľných obhajcov ľudských práv;
- F. keďže pre všetkých obhajcov ľudských práv, ktorí sa snažia opustiť Afganistan, je mimoriadne dôležitá bezpečná pozemná alebo letecká preprava z Afganistanu a zároveň je potrebné zabezpečiť, aby Taliban dodržal svoj sľub, že umožní osobám vrátane obhajcov ľudských práv opustiť krajinu bez ujmy; keďže pre Afgancov vrátane obhajcov ľudských práv sú veľmi dôležité bezpečné spôsoby odchodu, keďže humanitárne víza sú pre tých, ktorí chcú odísť, záchranným lanom; keďže v súčasnosti nie je jasné, kto by mal nárok na takéto víza a aký je postup; keďže pre tých, ktorí majú prístup k vízám, sú cestovné doklady, víza do tretích tranzitných krajín a bezpečná cesta z krajiny výzvou a pre tých, ktorí nemajú pas, si bezpečné získanie cestovného dokladu v Afganistane vyžaduje diplomatickú intervenciu;
- G. keďže je veľmi znepokojujúce, že orgány de facto oznámili, že ženy bez mužského sprievodcu môžu teraz cestovať len do vzdialenosti 72 km od svojho domova; keďže to ešte viac ovplyvní obhajkyne ľudských práv a aktivistky na úteku do bezpečia;

---

¹ <https://www.voanews.com/a/6462043.html>

- H. keďže hovorca Talibanu Zabihulláh Mudžáhid oznámil, že ženy, ktoré nemajú mužský sprievod, nemôžu cestovať do zahraničia bez toho, aby mali silnú zákonnú zámienku; keďže by to obmedzilo akékoľvek bezpečné cesty pre aktivistky, ktoré sa snažia opustiť krajinu;
- I. keďže je naliehavo potrebné zaznamenávať a uchovávať dôkazy o násilných činoch páchaných na afganských ženách a dievčatách;
- J. keďže afganské ženy a dievčatá potrebujú naliehavú pomoc v oblasti základných potrieb, ako sú potraviny, prístrešie a prístup k poskytovateľom vzdelávania a zdravotnej starostlivosti;
- K. keďže Taliban predstavil svoju vládu ako vládu, ktorá sa bude starať, ale neuviedol, dokedy; keďže táto vláda pozostáva len z mužov a nezastupuje mnohé etnické skupiny krajín;
- L. keďže nie je jasné, s kým a o čom Európska únia rokuje počas diplomatických rokovaní o budúcnosti Afganistanu v Dauhe a inde;
- M. keďže Európsky parlament nebol pozvaný na stretnutie afganských žien 10. marca 2021, ktorým sa začal štruktúrovaný dialóg o úlohe žien v prebiehajúcich diskusiách o Afganistane;
- N. keďže zraniteľné skupiny, napríklad osoby patriace do komunity LGBTI, nemajú pri evakuácii a bezpečných prechodoch priority; keďže Taliban je známy tým, že kameňuje a zabíja homosexuálov a transrodové osoby;
- O. keďže obhajkyne ľudských práv sú obzvlášť zasiahnuté a ohrozené na základe politik, ktoré sú zamerané na ženy a ktoré ich obmedzujú, a hrozby násilných represálií voči nim a ich rodinám ako trestu za to, že sa postavili proti regresívnym politikám a porušovaniu práv; keďže obhajkyne ľudských práv a sociálne aktivistky musia byť uprednostňované a vypočuté pri všetkých reakciách na krízu v oblasti ľudských práv a humanitárnu krízu, ktorej čelí Afganistan;
- P. keďže stratégia USA a ich spojencov bojovať proti terorizmu a zaviesť v Afganistane svoju koncepciu budovania štátu zlyhala; keďže desaťročia konfliktu a vojny spôsobili v Afganistane obrovské straty na životoch, hromadné vysídľovanie, rozsiahle ľudské utrpenie a vážne škody na hospodárskom a sociálnom rozvoji Afganistanu; keďže 20 rokov okupácie USA/NATO viedlo k rozšíreniu obchodu s drogami, posilneniu postavenia vojenských vodcov a ich ozbrojených milícií a všeobecnej militarizácii spoločnosti; keďže Afganistan sa umiestnil v rebríčku Globálneho mierového indexu za rok 2020 hodnotiacom bezpečnosť jednotlivých krajín na poslednom mieste; keďže v roku 2019 bol Afganistan označený za najviac dronmi bombardovanú krajinu na svete; keďže zahraničné zásahy a vojenská intervencia prispeli k opätovnému vzostupu Talibanu a jeho podpore u časti afganského obyvateľstva;
- Q. keďže 20 rokov po nezákonnej intervencii USA/NATO a napriek údajnému úsiliu o budovanie štátu Afganistan zostáva jednou z najchudobnejších krajín na svete, pričom rozvojová pomoc predstavuje približne 40 % hrubého domáceho produktu krajiny; keďže viac ako polovica Afgancov žije v chudobe a 39 % obyvateľstva žije v extrémnej

chudobe; keďže počas 20 rokov okupácie USA/NATO sa znovu objavila a rozšírila nelegálna výroba ópia a obchod s ním;

- R. keďže okupácia Afganistanu bola použitá ako účinná operácia na pranie špinavých peňazí, ktorá uľahčila masívny prevod majetku od daňových poplatníkov v zúčastnených krajinách k súkromným vojenským dodávateľom a výrobcom zbraní; keďže v projekte Brownovej univerzity Cost of War (Náklady a vojnu) sa odhaduje, že v období rokov 2002 – 2021 sa výdavky Ministerstva obrany Spojených štátov amerických na vojenský outsourcing zvýšili na 14 miliárd EUR, z čoho tretina až polovica pripadla dodávateľom, pričom 2,1 miliarda USD išlo piatim najväčším obranným spoločnostiam – Raytheon, Lockheed Martin, General Dynamics, Boeing a Northrop Grumman;
- S. keďže úplne chýba spravodlivosť v prechodnom období a akékoľvek iné opatrenia na nápravu dedičstva porušovania ľudských práv za posledných dvadsať rokov;
- T. keďže 11. februára 2022 vydala americká administratíva výkonné nariadenie, v ktorom sa odvoláva na mimoriadne právomoci s cieľom skonsolidovať a zmraziť všetkých 7 miliárd USD z celkového objemu aktív, ktoré afganská centrálna banka drží v New Yorku; keďže polovica týchto peňazí bola presunutá do fondu pre obeť útokov z 11. septembra 2001; keďže toto jednostranné rozhodnutie sa stretlo s rozsiahlou kritikou politickej a právnickej obce;
- U. keďže niektoré skupiny afganského obyvateľstva sú naďalej vystavené riziku ďalších represálií, pretože Taliban upevňuje svoju vládu: keďže podľa údajov Pomocnej misie OSN v Afganistane (UNAMA) a Úradu vysokého komisára OSN pre ľudské práva (OHCHR) došlo v období od 1. januára do 30. júna 2021 k 5 183 civilným obetiam (1 659 zabitých a 3 524 zranených); keďže celkový počet zabitých a zranených civilistov sa v porovnaní s prvým polrokom 2020 zvýšil o 47 %; keďže existujú správy o tom, že civilisti v oblastiach dobytých Talibanom čelili hromadným popravám, rabovaniu a vypaľovaniu domov a násilnému zmiznutiu; keďže závažné porušovanie ľudských práv žien a dievčat vrátane nútených manželstiev a prísneho obmedzovania slobody pohybu je bežné;
- V. keďže ešte pred prevzatím moci Talibanom bolo podľa odhadov 87 % afganských žien obeťou rodovo motivovaného násillia; keďže Afganistan je v indexe rodovej nerovnosti OSN za rok 2019 na 153. priečke zo 189 krajín; keďže podľa údajov bolo 62 % afganských žien vystavených viacerým formám násillia, čo je takmer trojnásobok celosvetového priemeru, ktorý sa už sám osebe považuje za mimoriadne vysoký; keďže beztrestnosť páchatel'ov rodovo podmieneného násillia pokračuje; keďže Pomocná misia OSN v Afganistane (UNAMA) uviedla, že dokonca ani prípady vraždy a znásillenia sa často nikdy nedostanú pred súd;
- W. keďže v dôsledku zvýšeného konfliktu a neistoty sú to deti, ktoré sú za krízu v Afganistane najmenej zodpovedné a ktoré na ňu najviac doplatili: keďže mnohí boli nútení opustiť svoje domovy, odísť zo školy a od priateľov, boli zbavení základných služieb spojených s funkčnou správou vecí verejných a minimálnymi požiadavkami na kvalitu života;
- X. keďže ženy a dievčatá v Afganistane sú neúmerne postihnuté dedičstvom konfliktu, okrem toho suchom a kolabujúcim hospodárstvom, ktoré uvrhlo milióny afganských

obyvateľov do dlhov a humanitárnej núdze;

- Y. keďže plná a rovnocenná účasť a zastúpenie afganských žien a dievčat vo všetkých oblastiach verejného života je pre budúcnosť Afganistanu rozhodujúca;
- Z. keďže okrem politickej a bezpečnostnej krízy čelí Afganistan aj veľkému suchu, pandémie COVID-19, vyhliadkam na ďalšiu neúrodu v tomto roku, bankovej a finančnej kríze, ktorá je taká vážna, že viac ako 80 % obyvateľstva čelí dlhu, a nárastu cien potravín a pohonných hmôt;
- AA. keďže podľa OSN boli v Afganistane k 31. decembru v dôsledku konfliktu vnútorne vysídlené 3 milióny ľudí; keďže v Afganistane žije 24 miliónov ľudí, ktorí potrebujú nevyhnutnú humanitárnu pomoc; keďže 5,7 milióna Afgancov sa nachádza v piatich susedných krajinách, ktoré potrebujú podporu; keďže podľa Úradu OSN pre koordináciu humanitárnych záležitostí bolo v období od 1. januára do 31. júla novo vysídlených viac ako 546 000 Afgancov, z ktorých 80 % tvoria ženy a deti; keďže mnoho z týchto ľudí trpí potravinovou neistotou, nemá primerané bývanie či dostatočný prístup k hygiene a zdravotníckym zariadeniam a nemá dostatočnú ochranu, a keďže mnohé z nich sú deti, ktoré sú klasifikované ako osobitne zraniteľné voči riziku detskej práce, sexuálneho zneužívania alebo potenciálneho náboru do zločineckých a teroristických skupín; keďže od prevzatia Kábulu sa tisíce afganských civilistov pokúsili utiecť z krajiny v strachu z dôsledkov vlády Talibanu;
- AB. keďže Afganci tvoria najväčšiu dlhodobú populáciu utečencov v Ázii a druhú najväčšiu populáciu utečencov na svete; keďže susediace krajiny, najmä Irán a Pakistan, prijímajú väčšinu afganských utečencov a potrebujú pomoc, aby mohli čeliť tejto výzve; keďže jednostranné sankcie voči Iránu bránia jeho schopnosti poskytnúť afganským utečencom primerané útočisko; keďže vysoký komisár OSN pre utečencov Filippo Grandi na fóre EÚ na vysokej úrovni o poskytovaní ochrany ohrozeným Afgancom v októbri 2021 uviedol, že v nasledujúcich piatich rokoch bude potrebovať ochranu 85 000 Afgancov v tretích krajinách a že EÚ by mala prijať polovicu z tohto počtu;
- AC. keďže mnohí afganskí žiadatelia o azyl v EÚ sa nachádzajú v právnej neistote, ktorú členské štáty napriek kritickej situácii v Afganistane neriešia; keďže systematické nedodržiavanie smernice o konaní o azyle zo strany Grécka, pokiaľ ide o koncepciu bezpečnej tretej krajiny, viedlo k tomu, že žiadosti afganských štátnych príslušníkov boli zamietnuté ako neprípustné a bolo im nariadené vrátiť sa do Turecka bez akýchkoľvek vyhliadok na readmisiu; keďže to znamená, že afganským štátnym príslušníkom nikdy nie je umožnený prístup k preskúmaniu ich žiadostí z hľadiska ich opodstatnenosti, čo je v rozpore s účelom Ženevskeho dohovoru a smernice o konaní o azyle, čo viedlo k vylúčeniu mnohých afganských štátnych príslušníkov z podmienok prijímania, v dôsledku čoho nemohli mať prístup k dôstojnej životnej úrovni a k zabezpečeniu svojich základných životných potrieb vrátane zdravotnej starostlivosti a potravín;
- AD. keďže Afganistan má slabé a nediverzifikované hospodárstvo, ktoré je závislé od dovozu, a to aj v prípade základného tovaru, a od zahraničných finančných prostriedkov; keďže prevzatie moci Talibanom 15. augusta prerušilo vzťahy Afganistanu s niektorými jeho medzinárodnými darcami, čo ešte viac zaťažilo jeho krehké hospodárstvo a ohrozilo mnohé verejné služby financované z rozvojovej pomoci;

- AE. keďže Afganistan čelí veľkému hospodárskemu kolapsu; keďže ceny potravín a iných základných potrieb sa zvýšili, aj keď väčšina bánk zostáva zatvorená; keďže podľa UNAMA 95 % Afgancov nemá dostatok jedla, pričom v domácnostiach, ktoré vedú ženy, sa toto číslo zvyšuje na takmer 100 %; keďže potravinová bezpečnosť a podvýživa zostávajú na historicky najvyššej úrovni; keďže v decembri 2020 Detský fond OSN UNICEF uviedol, že z takmer siedmich miliónov afganských detí mladších ako 5 rokov je približne 3,1 milióna akútne podvyživených; keďže sa očakáva, že do konca roka 2021 bude akútnou podvýživou trpieť približne 3,2 milióna detí mladších ako päť rokov; keďže UNICEF odhaduje, že v roku 2022 bude každé druhé dieťa mladšie ako päť rokov akútne podvyživené v dôsledku potravinovej krízy a zlého prístupu k vode, sanitárnym a hygienickým službám;
- AF. keďže od januára 2022 zomrelo na podvýživu a choroby súvisiace s hladom približne 13 000 novorodencov, 95 % obyvateľov nemá dostatok jedla a 3,5 milióna detí potrebuje nutričnú podporu; keďže OSN označila situáciu za „krízu potravinovej neistoty a podvýživy, ktorá nemá obdoby“;
- AG. keďže darcovia zastavili väčšinu medzinárodnej pomoci afganským vládnym agentúram a inštitúciám krátko pred a po prevzatí moci Talibanom; keďže centrálna banka Afganistanu, ktorá je v súčasnosti pod kontrolou Talibanu, bola odrezaná od medzinárodného bankového systému a prístupu k devízovým rezervám krajiny; keďže Medzinárodný menový fond, údajne na žiadosť USA, zabránil Afganistanu v čerpaní úverov a aktív vrátane špeciálnych práv čerpania v hodnote približne 440 miliónov USD, ktoré banka prideliť v reakcii na pandémiu COVID-19; keďže predchádzajúce rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN, ktorými sa Talibanu ukladajú sankcie a iné obmedzenia v súvislosti s terorizmom bránia centrálnej banke Afganistanu získať novú papierovú afganskú menu, ktorá je vytlačená v Európe;
- AH. keďže slabá afganská zdravotnícka infraštruktúra Afganistanu bola ochromená, keď sa COVID-19 rozšíril po celej krajine; keďže vo väčšine afganských provincií nie je možné absolvovať test na COVID-19 a vzorky sa prepravujú do hlavného mesta;
- AI. keďže boli hlásené viaceré prípady ničenia kultúrneho dedičstva;
- AJ. keďže napriek tomu, že sexuálne zneužívanie detí je dostatočne medializované, a napriek kriminalizácii zneužívajúcej praktiky „bača bází“ (chlapci sexuálne zneužívaní staršími mužmi) v roku 2018, orgány nevyvinuli dostatočné úsilie na ukončenie beztretnosti a vyvodenie zodpovednosti voči páchatelom;
- AK. keďže deti sú naďalej verbované na boj, najmä ozbrojenými skupinami a afganskými bezpečnostnými silami – provládnyimi milíciami a miestnou políciou – a čelia mnohým zneužívaniam vrátane sexuálneho zneužívania;
- AL. keďže podľa misie UNAMA je Afganistan naďalej „jednou z najsmrteľnejších krajín na svete pre deti“, pričom za každú z viac ako 700 detských obetí sú zodpovedné provládne aj protivládne sily;
- AM. keďže podľa UNICEF viac ako 2 milióny dievčat nenavštevujú školu a podľa vládných údajov nemá asi 7 000 škôl v krajine žiadnu budovu; keďže detská práca je bežná;

- AN. keďže podmienky sú pre novinárov, pracovníkov médií a aktivistov ťažšie z dôvodu zvyšujúcej sa neistoty a cieľeného zabíjania aktivistov a novinárov; keďže vláda predložila návrh zákona o masmédiách, ktorým by sa zaviedli ďalšie obmedzenia práva na slobodu prejavu;
1. vyjadruje hlboké poľutovanie nad tým, že krajinu vo veľkom ovládol Taliban, a to so všetkými dôsledkami pre situáciu v oblasti ľudských práv, najmä pre ženy;
  2. odsudzuje vážne porušovanie práv žien v Afganistane; vyjadruje svoj obdiv k odvahe a solidaritu so ženami, ktoré verejne požadujú prístup k vzdelaniu, právo na návrat do práce a úlohu pri riadení krajiny;
  3. odsudzuje katastrofálne dedičstvo desaťročí medzinárodnej intervencie a nezákonnej okupácie vrátane okupácie zo strany NATO, ktoré priviedli Afganistan do súčasnej situácie;
  4. dôrazne odsudzuje rozhodnutie de facto orgánov predĺžiť zákaz vzdelávania žien nad 6. ročník; zdôrazňuje, že ukončenie tohto zákazu bolo sľubom daným afganskému ľudu a predovšetkým afganským dievčatám;
  5. poznamenáva, že USA ukončili diplomatické rozhovory s Talibanom kvôli tomuto rozhodnutiu predĺžiť zákaz vzdelávania žien;
  6. domnieva sa, že EÚ musí urobiť všetko pre to, aby zastavila obrovskú humanitárnu krízu, a to aj prostredníctvom diplomatických iniciatív a zapojením všetkých zainteresovaných strán a orgánov;
  7. zdôrazňuje, že prístup k vzdelaniu pre všetkých je jediným spôsobom, ako získať sociálnu a ekonomickú nezávislosť;
  8. vyjadruje hlboké znepokojenie nad nedostatkom politických práv afganských žien v súčasnom kontexte; zdôrazňuje, že tieto práva musia byť jadrom akéhokoľvek rozhovoru s faktickými orgánmi, a vyzýva EÚ, aby do týchto rozhovorov zapojila ženy na vedúcich pozíciách;
  9. odsudzuje prebiehajúce boje medzi Talibanom a milíciami v krajine; vyzýva všetky strany, aby zložili zbrane a zapojili sa do mierových rozhovorov s cieľom zabrániť ďalšiemu krviprelievaniu a otvoriť cestu k zmiereniu a mieru v krajine;
  10. zdôrazňuje, že kabinet navrhnutý Talibanom je nedemokratický a nereprezentatívny; nezastupuje politickú, etickú, sociálnu a rodovú rozmanitosť afganskej spoločnosti a vyhladáva na trvalý mier v Afganistane;
  11. zdôrazňuje, že Afganci chcú mier; zdôrazňuje, že nový ústavný poriadok, ktorý zahŕňa demokraciu, osobné slobody, slobodné médiá a práva žien, môže byť len výsledkom celoštátnej inkluzívnej diskusie bez zahraničného zasahovania;
  12. podporuje všetkých obhajcov ľudských práv v Afganistane, ktorí stále vykonávajú svoju legitímnu a pokojnú prácu v oblasti ľudských práv napriek tomu, že pracujú v jednom z najnebezpečnejších prostredí na svete;

13. zdôrazňuje, že udržateľné ukončenie konfliktov v Afganistane možno dosiahnuť len prostredníctvom inkluzívneho, spravodlivého a udržateľného mierového a zmierovacieho procesu, ktorý bude Afganistan riadiť a za ktorý bude niesť zodpovednosť a do ktorého sa zapoja všetci Afganci, najmä ženy, príslušníci etnických a náboženských spoločenstiev, celá občianska spoločnosť a všetky strany konfliktu; uznáva úlohu a úsilie OSN a regionálnych partnerov pri uľahčovaní inkluzívneho mierového a zmierovacieho procesu v Afganistane; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby tento proces podporovali;
14. vyjadruje znepokojenie nad situáciou novinárov a nad správami o zadržiavaní novinárov v Afganistane a používaní násilia voči nim; pripomína sľuby Talibanu, že umožní nezávislým médiám v Afganistane naďalej slobodne a bezpečne pôsobiť; naliehavo vyzýva Taliban, aby splnil tieto sľuby, zastavil bitie a zadržiavanie reportérov, ktorí vykonávajú svoju prácu, a umožnil médiám slobodne pracovať bez strachu z represálií;
15. naliehavo žiada de facto orgány, aby urýchlene vyšetrili únos Alie Aziziovej, vysokopostavenej zamestnankyne väznice, ktorá je nezvestná už viac ako tri mesiace;
16. odsudzuje zatknutie profesora Faizullaha Jalala, lektora Kábulskej univerzity, ktorý bol zadržaný za uplatnenie svojho práva na slobodu prejavu pri kritike Talibanu na spravodajskom kanáli, a žiada o jeho okamžité a bezpodmienečné prepustenie;
17. víta rozhodnutie Medzinárodného trestného súdu povoliť úradu prokurátora ICC pod vedením Fatou Bensoudovej začať vyšetrovanie údajných zločinov spáchaných na území Afganistanu od 1. mája 2003; odsudzuje hrozby USA voči tým, ktorí spolupracujú pri vyšetrovaní Medzinárodného trestného súdu; v tejto súvislosti odsudzuje rozhodnutie sudcov Medzinárodného trestného súdu, ktorí zamietli žiadosť prokurátorky o začatie vyšetrovania vojnových zločinov a porušovania ľudských práv spáchaných v Afganistane z dôvodu chýbajúcej plnej spolupráce štátov a rozpočtových obmedzení; vyjadruje poľutovanie nad tým, že toto rozhodnutie môže ešte viac oslabiť jeho dôveryhodnosť;
18. naliehavo vyzýva Taliban, aby sa zdržal ničenia miest kultúrneho dedičstva, ktoré majú hlboký vplyv na afganskú kultúru a jej multietnickú spoločnosť;
19. domnieva sa, že by sa malo uskutočniť nezávislé vyšetrovanie pod záštitou OSN vrátane protizákonného zabíjania bezpilotnými lietadlami s cieľom ukončiť kultúru beztrestnosti ako kľúčový prvok stabilizačného procesu v Afganistane a na vytvorenie dôvery verejnosti;
20. vyzýva na vyšetrovanie korupcie, prania špinavých peňazí, vojnových zločinov a zločinov proti ľudskosti zo strany členov NATO a Austrálie a inštitúcií, ktoré vykonávali a udržiavali nezákonnú inváziu a okupáciu Afganistanu; trvá na tom, že musia podliehať primeranému a účinnému vyšetrovaniu nezávislým orgánom a v prípade potreby musia byť trestne stíhaní; žiada, aby všetky zodpovedné osoby boli vzaté na zodpovednosť vrátane všetkých osôb v priamej a nepriamej línii velenia, ako sú vyšší úradníci a ministri zodpovední za ozbrojenú silu;
21. vyjadruje hlboké znepokojenie a poľutovanie nad rozhodnutím administratívy USA skonsolidovať a zmraziť finančné prostriedky vo výške 7 miliárd USD z Da Afghanistan

Bank, afganskej centrálnej banky, ktoré boli uložené vo Federálnej rezervnej banke v New Yorku; ďalej odsudzuje rozhodnutie nezákonne si privlastniť polovicu tejto sumy tým, že ju presunie do fondu určeného na finančné odškodnenie žalobcov, ktorí sa na amerických súdoch domáhajú odškodnenia za útoky z 11. septembra 2001; zdôrazňuje, že tieto prostriedky patria afganskému ľudu, ktorý nenesie žiadnu zodpovednosť za útoky z 11. septembra; upozorňuje, že tieto kroky sú v rozpore s medzinárodným právom a budú mať ďalekosiahle dôsledky; vyzýva na urýchlenú repatriáciu všetkých finančných prostriedkov, ktoré právoplatne patria afganskému ľudu, do banky Da Afghanistan pod dohľadom OSN;

22. vyzýva EÚ a členské štáty EÚ, aby ukončili politiku vojenskej intervencie, zahraničného zasahovania a zmeny režimu a aby namiesto toho spolupracovali s tretími krajinami v duchu vzájomného rešpektu a dodržiavania medzinárodného práva;
23. pripomína úlohu USA a ich spojencov pri vytváraní, propagácii a podpore skupín, ktoré sú známe svojou teroristickou činnosťou, a to aj v Afganistane, a cynické odvolávanie sa na tzv. vojnu proti terorizmu s cieľom odôvodniť a realizovať svoju stratégiu dominancie;
24. dôrazne odmieta myšlienky, ktoré prvý raz predložil vysoký predstaviteľ Joseph Borrell na vytvorenie ďalších vojenských kapacít EÚ pre vojenské intervencie; zdôrazňuje, že ďalšia militarizácia zahraničnej politiky EÚ je práve nesprávnym poučením z neúspešnej politiky voči Afganistanu;
25. vyjadruje hlboké znepokojenie nad mnohými správami o porušovaní a zneužívaní ľudských práv a porušovaní medzinárodného práva v krajine;
26. zdôrazňuje, že príslušné orgány môžu zohrávať dôležitú a užitočnú úlohu tým, že zdôraznia porušovanie medzinárodného humanitárneho práva a porušovanie a zneužívanie ľudských práv v Afganistane, čím prispievajú k obrane afganského ľudu; vyzýva na vytvorenie medzinárodného mechanizmu monitorovania a zodpovednosti s cieľom riešiť pretrvávajúce zneužívanie;
27. naliehavo vyzýva EÚ, aby afganskému ľudu poskytla humanitárnu pomoc vzhľadom na humanitárne aj hospodárske ťažkosti, krízu spôsobenú ochorením COVID-19, nadchádzajúcu slabú úrodu, ktorá ešte zvýši už aj tak veľkú chudobu, potravinovú neistotu a zraniteľnosť voči zmene klímy v už aj tak krehkom hospodárskom a sociálnom systéme;
28. zdôrazňuje, že EÚ musí plniť svoje záväzky v oblasti klímy s osobitným dôrazom na zásady klimatickej spravodlivosti a klimatického dlhu;
29. víta skutočnosť, že OSN sa stavia do pozície koordinátora a poskytovateľa humanitárneho a rozvojového úsilia v spolupráci s mimovládnyimi organizáciami; vyzýva Taliban a všetkých ostatných zainteresovaných aktérov, aby umožnili úplný, bezpečný a neobmedzený prístup pre Organizáciu Spojených národov, jej špecializované agentúry a realizačných partnerov a všetkých humanitárnych aktérov zapojených do činností humanitárnej pomoci a aby zabezpečili, že humanitárna pomoc sa dostane ku všetkým, ktorí ju potrebujú;
30. uznáva, že jednostranné donucovacie opatrenia, ktoré majú škodlivý vplyv na ľudské

práva celých skupín obyvateľstva, sa používajú čoraz častejšie; vyzýva na ukončenie používania jednostranných donucovacích opatrení, ktoré majú podľa zistení orgánov OSN takéto účinky;

31. vyzýva EÚ, aby poskytla humanitárnu pomoc hlavným krajinám, ktoré prijímajú afganských utečencov a zdôrazňuje, že všetky strany musia za každých okolností dodržiavať svoje záväzky podľa medzinárodného humanitárneho práva vrátane tých, ktoré sa týkajú ochrany civilného obyvateľstva;
32. zdôrazňuje, že EÚ a jej členské štáty majú povinnosť podporovať a chrániť tých Afgancov, ktorí utekajú pred Talibanom; zdôrazňuje, že EÚ a jej členské štáty by mali prijať všetkých Afgancov, ktorí pracovali pre mimovládne organizácie, členské štáty a medzinárodné organizácie, ako aj tých, ktorých práva a životy sú ohrozené, napríklad LGBTI osoby a ženy, zabezpečiť im prístup k medzinárodnej ochrane a poskytnúť im predvídateľné a bezpečné postavenie po príchode;
33. vyzýva členské štáty EÚ, aby poskytli humanitárne víza ohrozeným Afgancom, ktorí hľadajú medzinárodnú ochranu v Európe; vyjadruje poľutovanie nad tým, že v tejto súvislosti bolo vydaných tak málo humanitárnych víz; konštatuje, že humanitárne víza predstavujú jednu z možných legálnych ciest do EÚ, a vyzýva Komisiu, aby v spolupráci s UNHCR a členskými štátmi preskúmala vytvorenie a uľahčenie alternatívnych legalizovaných ciest, ktoré by umožnili bezpečné cestovanie afganských utečencov a urýchlili zlúčenie rodín; zdôrazňuje, že je potrebné, aby sa členské štáty EÚ okamžite a dôkladne pripravili na prijatie osôb, ktorých príchod sa očakáva v blízkej i vzdialenejšej budúcnosti, v súlade s medzinárodným právom;
34. vyzýva členské štáty EÚ, aby sa dohodli na európskom mechanizme spravodlivého, proporcionálneho a povinného rozdeľovania, čím sa ukončí zásada zodpovednosti členského štátu prvého príchodu;
35. vyzýva na zintenzívnenie presídľovania zraniteľných afganských utečencov, ktorí sa nachádzajú v susedných krajinách; trvá na tom, aby členské štáty EÚ prisľúbili dodatočné miesta na presídlenie Afgancov z tretích krajín prvého príchodu a tranzitu v počte zodpovedajúcom rozsahu krízy a v súlade s predchádzajúcimi systémami núdzového presídľovania; konštatuje, že tieto prisľuby týkajúce sa presídľovania by nemali nahrádzať, ale musia dopĺňať podporu pre ďalšie prebiehajúce krízy a situácie vysídľovania v súlade s prioritnými situáciami identifikovanými UNHCR;
36. vyzýva členské štáty EÚ, aby zastavili nútené návraty Afgancov do tretích krajín vrátane výzvy adresovanej Grécku, aby prehodnotilo svoj zákon, podľa ktorého je Turecko bezpečnou treťou krajinou pre afganských žiadateľov o azyl, a aby zároveň zabezpečilo premiestnenie Afgancov z Grécka do iných členských štátov EÚ; naliehavo vyzýva Európsku komisiu, aby urýchlene prijala potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby Grécko účinne dodržiavalo článok 38 ods. 4 smernice o konaní o azyle s cieľom zabezpečiť, aby afganskí štátni príslušníci, na ktorých sa uplatňuje koncepcia bezpečnej tretej krajiny, mali možnosť urýchlene preskúmať svoje žiadosti z vecného hľadiska a aby im bolo poskytnuté príslušné právne postavenie a primerané podmienky prijatia;
37. odsudzuje niektoré aspekty zákonov proti prevádzacstvu, ktoré boli zavedené v členských štátoch EÚ, ako napríklad v Grécku, a ktoré mali v mnohých prípadoch opačný výsledok

a viedli k tomu, že ľudia boli stíhaní za „pomáhanie nelegálnemu vstupu“ počas snahy o získanie medzinárodnej ochrany v EÚ, pričom dostávali vysoké pokuty a dlhé tresty odňatia slobody; rovnako odsudzuje kriminalizáciu a trestné stíhanie humanitárnych pracovníkov za účasť na humanitárnej záchrane;

38. vyzýva členské štáty EÚ, aby zastavili deportácie do Afganistanu a aby prehodnotili všetky zamietnutia žiadostí o azyl, ktoré sa týkajú Afgancov, a poskytli im trvalý alebo dočasný právny štatút v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a právnymi predpismi EÚ; je znepokojený zámermi niektorých členských štátov znovu začať konanie o návrate Afgancov, ktorí žiadajú o medzinárodnú ochranu; požaduje uľahčenie a urýchlenie zlučovania rodín pre Afgancov s príbuznými už v európskych krajinách;
39. zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť, aby všetci Afganci, ktorí nepravidelne prichádzajú do členských štátov EÚ, mali prístup k žiadosti o azyl, ako sa stanovuje v právnych predpisoch EÚ, a aby mohli požiadať o zlúčenie rodiny, ak majú príbuzných v inom členskom štáte EÚ; odsudzuje zásahy mnohých členských štátov na vonkajších hraniciach EÚ voči žiadateľom o azyl, medzi ktorými je mnoho afganských štátnych príslušníkov, a naliehavo vyzýva Komisiu, aby konala s cieľom ukončiť túto beztrestnosť; víta záväzok EÚ a členských štátov prijať a ubytovať Ukrajincov utekajúcich pred vojnou, najmä uplatňovanie smernice 2001/55/ES o dočasnej ochrane; vyjadruje poľutovanie nad tým, že rovnaký záväzok neprejavili aj iným skupinám migrantov, ktoré čelia podobným krízam; vyzýva členské štáty EÚ, aby v Rade podporili vykonávanie smernice o dočasnej ochrane aj v súvislosti s afganskými utečencami;
40. zdôrazňuje potrebu inkluzívnej regionálnej spolupráce s cieľom podporovať dosiahnutie dlhodobého mieru, stability a bezpečnosti v širšom regióne; podporuje nový prístup k bezpečnostnej situácii v Afganistane a v jeho susedných štátoch vo forme multilaterálneho fóra pre dialóg a rokovania medzi zainteresovanými krajinami a regiónmi, ktorý bude zameraný na záväzky v politickej, bezpečnostnej, sociálnej a environmentálnej oblasti, ako aj v oblasti ľudských práv; zdôrazňuje, že takéto fórum by mohlo byť predzvesťou nového a konštruktívneho prístupu založeného na prevzatí zodpovednosti, sebaurčení a zodpovednosti štátov voči svojim občanom, ako aj voči sebe navzájom; zdôrazňuje, že toto fórum by malo byť vytvorené v spolupráci s Organizáciou islamskej spolupráce a OSN;
41. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, vládam a parlamentom členských štátov, vláde a parlamentu Afganistanu, Rade Európy, Organizácii pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe, OSN a NATO.